

24. september 2015

Samlenotat vedrørende rådsmødet (ECOFIN) den 6. oktober 2015

- 1) Automatisk udveksling af information vedr. grænseoverskridende skatteafgørelser *Side 2*
 - *Politisk enighed*KOM(2015) 135
Materialet er udarbejdet af Finansministeriet og Skatteministeriet

- 2) Implementering af det styrkede banksamarbejde (bankunion) mv. *Side 6*
 - *Orientering fra formandskabet*KOM-dokument foreligger ikke
Materialet er udarbejdet af Finansministeriet og Erhvervs- og Vækstministeriet

- 3) Kapitalmarkedsunionen *Side 8*
 - *Præsentation*KOM-dokument foreligger ikke
Materialet er udarbejdet af Finansministeriet og Erhvervs- og Vækstministeriet

- 4) Brofinansiering inden for det styrkede banksamarbejde (bankunion) *Side 11*
 - *Politisk enighed*KOM-dokument foreligger ikke
Materialet er udarbejdet af Finansministeriet og Erhvervs- og Vækstministeriet

- 5) Det Europæiske Semester *Side 18*
 - *Udveksling af synspunkter*KOM-dokument foreligger ikke
Materialet er udarbejdet af Finansministeriet

- 6) Stabilitets- og Vækstpagten *Side 21*
 - *Orientering fra formandskabet*KOM(2015) 12
Materialet er udarbejdet af Finansministeriet

- 7) Opfølgning på G20 finansministtermøde 4.-5. september 2015 og forberedelse af G20 finansministtermøde og møde i IMF's ministerkomité (IMFC) i Lima d. 8.-9. oktober 2015 *Side 26*
 - *Orientering fra formandskabet og fælles holdning*KOM-dokument foreligger ikke
Materialet er udarbejdet af Finansministeriet

Dagsordenspunkt 1: Direktiv om obligatorisk automatisk udveksling af oplysninger af grænseoverskridende skatteafgørelser

KOM(2015) 135

1. Resume

Kommissionen fremsatte den 18. marts 2015 et forslag til ændring af direktivet om administrativt samarbejde (2011/16/EU). Ændringen indfører obligatorisk automatisk udveksling af oplysninger mellem medlemsstaterne om deres myndigheders afgørelser af relevans for beskatning af selskabers grænseoverskridende økonomiske aktiviteter (grænseoverskridende skatteafgørelser).

Formandskabet har fremlagt et kompromisforslag, der forsat behandles på teknisk niveau med det sigte, at ECOFIN den 6. oktober opnår politisk enighed om sagen.

2. Baggrund

Kommissionen fremlagde den 18. marts 2015 et forslag om obligatorisk automatisk udveksling af oplysninger mellem medlemsstaterne om deres myndigheders afgørelser af relevans for beskatning af selskabers grænseoverskridende økonomiske aktiviteter. Forslaget er en del af Kommissionens dagsorden for bekæmpelse af skadelig skattekonkurrence i EU, herunder selskabers skatteunddragelse og aggressive skatteplanlægning. Der er også globalt fokus på området, herunder bl.a. gennem arbejdet i OECD og G20.

I dag er der ”spontan” udveksling af oplysninger om skatteafgørelser under bl.a. direktivet om administrativt samarbejde på beskatningsområdet (2011/16/EU). Det betyder, at det er op til den enkelte medlemsstat at beslutte, om dens skatteafgørelse skal afsendes til andre medlemsstater, som afgørelsen vil være relevant for.

Direktivforslaget kræver som noget nyt, at oplysninger om skatteafgørelser obligatorisk og automatisk bliver gjort tilgængelige for alle medlemsstater, uden at den afsendende medlemsstat først tager stilling hertil. De øvrige medlemsstater kan på baggrund af denne information anmode om yderligere relevante oplysninger. Forslaget er dermed baseret på princippet om, at det er alle andre medlemsstater, der er bedst placeret til at vurdere relevansen af en given medlemsstats afgørelse, og hvilken potentiel indvirkning afgørelsen kan have for deres beskatning af den pågældende virksomhed, snarere end den medlemsstat, som træffer afgørelsen.

Forslaget har hjemmel i TEUF-traktatens artikel 115, som kræver enstemmig vedtagelse af medlemsstaterne (og uden Europa-Parlamentet som medlovgiver).

3. Formål og indhold

Formålet med forslaget er at støtte et effektivt administrativt samarbejde mellem skatteadministrationerne ved at sikre, at oplysninger om grænseoverskridende skatteafgørelser, herunder prisfastsættelsesordninger, vedrørende selskabers græn-

seoverskridende økonomiske aktiviteter automatisk bliver udvekslet mellem alle medlemsstater.

Udveksling af oplysninger gælder således enhver afgørelse, eller tiltag med tilsvarende virkning, som en myndighed på forhånd giver et selskab vedrørende en grænseoverskridende transaktion eller anden aktivitet. En forudgående afgørelse kan eksempelvis være myndighedernes godkendelse af en bestemt selskabskonstruktion, eller at det brugte beløb ved en transaktion mellem to koncernforbundne selskaber sker på markedsvilkår i overensstemmelse med armslængdeprincippet. Udveksling af oplysninger gælder desuden prisfastsættelsesordninger. Prisfastsættelsesordninger er enhver aftale, eller tiltag med tilsvarende virkning, der indgås mellem et EU-land og et andet EU-land eller tredjeland, hvori de accepterer de principper, der anvendes ved f.eks. overdragelse af varer, serviceydelser mv. mellem to koncernforbundne selskaber i de to lande.

Ifølge Kommissionens forslag skal de kompetente myndigheder i en medlemsstat automatisk udveksle oplysninger om grænseoverskridende skatteafgørelser, som de udsteder, ændrer eller fornyer, til de kompetente myndigheder i alle andre medlemsstater. Denne forpligtelse omfatter tillige gyldige afgørelser, der er udstedt inden for 10 år før datoen for direktivets ikrafttrædelse, da tidligere afgørelser kan være relevante for andre medlemsstaters korrekte håndtering af beskatning af virksomheder.

Ifølge forslaget gives Kommissionen mulighed for at oprette et sikkert ikke-offentligt centralregister indeholdende de oplysninger, der skal udveksles inden for rammerne af forslaget. Centralregisteret vil både gøre det lettere at udveksle information, og kan støtte medlemsstaterne, når de skal undersøge og reagere på afgørelser, der udveksles mellem medlemsstaterne. Centralregistret vil blive oprettet under forudsætning af overholdelse af diverse standarder om datasikkerhed og fortrolighed.

De nye regler skal træde i kraft den 1. januar 2016.

Formandskabets kompromisforslag

Formandskabets kompromisforslag fastholder på de fleste centrale punkter Kommissionens forslag. Af væsentlige ændringer i formandskabets kompromisforslag kan nævnes:

For det *første* er bilaterale og multilaterale prisfastsættelsesordninger indgået med tredjelande undtaget for udveksling, såfremt dobbeltbeskatningsoverenskomsten med disse tredjelande, hvorefter aftalen er indgået, ikke tillader offentliggørelse til tredjeparter.

For det *andet* er perioden for direktivets tilbagevirkende kraft ændret således, at der kun skal udveksles gyldige grænseoverskridende skatteafgørelser, herunder prisfastsættelsesordninger, der er udstedt, ændret eller fornyet inden for 5 år før

datoen for direktivets ikrafttrædelse, i stedet for udvekslingen af gyldige såvel som ikke-gyldige skatteafgørelser inden for 10 år som i Kommissionens udspil.

For det *tredje* kan grænseoverskridende skatteafgørelser, herunder prisfastsættelsesordninger, der er udstedt, ændret eller fornyet til små eller mellemstore virksomheder (SMV'er) med en årlig omsætning på under 40 millioner euro på koncernniveau op til 5 år før datoen for direktivet ikrafttrædelse, undtages fra kravet om udveksling, såfremt det medlemsland, der ligger inde med oplysningerne, vælger dette.

4. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet skal høres i overensstemmelse med proceduren i TEUF artikel 115. Europa-Parlamentet har endnu ikke afgivet sit høringssvar om forslaget.

5. Nærhedsprincippet

Forslagets mål er at sikre, at alle medlemsstater har tilstrækkelig information om grænseoverskridende skatteafgørelser, herunder prisfastsættelsesordninger, for at vurdere om de potentielt vil kunne påvirke skattegrundlaget i mere end en medlemsstat. Skatteafgørelser gives ofte for grænseoverskridende strukturer, hvorfor medlemsstaterne er afhængige af hinanden for at få et komplet billede heraf. Dette kan ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af de enkelte medlemsstater selv, hvorfor en samordnet indsats er nødvendig, hvilket kun kan opnås ved tiltag på EU-plan. Dermed er forslaget et passende svar på det identificerede grænseoverskridende problem. De foreslåede ændringer går dermed ikke videre, end hvad der er nødvendigt for at afhjælpe de pågældende problemer og på den måde nå traktatens mål og en korrekt og effektiv funktion af det indre marked.

Det vurderes derfor, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

6. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Rådets direktiv 2011/16/EU af 15. februar 2011 om administrativt samarbejde på beskatningsområdet og om ophævelse af direktiv om gensidig bistand mellem medlemsstaterne 77/799/EØF er gennemført i dansk ret ved lov nr. 118 af 7. februar 2012 med virkning fra 1. januar 2013. Skatteministeren er bemyndiget til at fastsætte nærmere regler om udveksling af oplysninger m.v. efter direktivet.

Direktivet er ændret ved Rådets direktiv 2014/107/EU om ændring af direktiv 2011/16/EU for så vidt angår obligatorisk automatisk udveksling af oplysninger om finansielle konti mv. Dette ændringsdirektiv træder i kraft 1. januar 2016.

Kommissionen fremsatte den 18. marts 2015 forslag til ændring af direktivet om administrativt samarbejde (2011/16/EU) for så vidt angår obligatorisk automatisk udveksling af oplysninger mellem medlemsstaterne om deres myndigheders afgørelser af relevans for beskatning af selskabers grænseoverskridende økonomiske aktiviteter. Denne udveksling vil være dækket gennem en udvidelse af SKAT's bemyndigelse.

7. Statsfinansielle konsekvenser

Obligatorisk og automatisk udveksling af information om afgørelser, som potentielt vil kunne påvirke skattegrundlaget i mere end en medlemsstat, vil reducere mulighederne for skatteunddragelse i enkelte medlemslande. Dette forventes på sigt at kunne medføre et potentielt merprovenu.

8. Samfundsøkonomiske konsekvenser

En vedtagelse af formandskabets kompromisforslag skønnes ikke at have nævneværdige samfundsmæssige eller erhvervsøkonomiske konsekvenser.

9. Høringer

Kommissionens direktivforslag har været i høring hos en række organisationer og myndigheder mm. og overordnet ses der positivt på tiltag som imødegår skatte-svig og skatteunddragelse, og der støttes generelt op om, at regulering muliggør et godt og effektivt samarbejde mellem medlemsstaternes skattemyndigheder. Høringsparterne har stillet spørgsmål ved en række punkter. Der peges på, at omfanget af afgørelser, der skal udveksles i Kommissionens forslag synes for omfattende, bl.a. at udveksling af oplysninger om forhåndsgodkendte prisfastsættelsesordninger, som er indgået med tredjelande, kan være i strid med dobbeltbeskatningsoverenskomster med disse tredjelande. Dette er løst i formandskabets kompromisforslag. Derudover spørges der til muligheden for i tilstrækkelig grad at beskytte de fortrolige forretningsoplysninger. Endelig udtrykkes der betænkelighed ved de retssikkerhedsmæssige konsekvenser af direktivforslagets tilbagevirkende kraft for afgørelser som er udstedt før direktivets ikrafttrædelse.

10. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Medlemsstaterne er generelt positive overfor forslaget, som vil bidrage til at bekæmpe selskabers skatteunddragelse og skadelig skattekonkurrence i EU. Der er imidlertid endnu ikke enighed om et kompromis og sagen behandles fortsat på teknisk niveau frem mod ECOFIN.

11. Regeringens generelle holdning

Danmark ventes at kunne støtte en løsning i lighed med formandskabets kompromis på basis af Kommissionens direktivforslag, der sikrer obligatorisk automatisk udveksling af oplysninger mellem medlemsstaterne om forhåndsgodkendte grænseoverskridende afgørelser og prisfastsættelsesordninger. Det skal sikre, at medlemsstaterne er i besiddelse af de oplysninger, der er nødvendige for at kunne beskytte deres skattegrundlag. Danmark støtter en tidlig ikrafttræden den 1. januar 2016.

12. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Folketingets Europaudvalg er orienteret om sagen ved grund- og nærhedsnotat den 13. april 2015. Sagen har senest den 16. juni 2015 været forelagt til orientering for Folketingets Europaudvalg forud for ECOFIN den 19. juni 2015.

Dagsordenspunkt 2: Implementering af det styrkede banksamarbejde (bankunion) mv.

1. Resume

Der ventes på ECOFIN d. 6. oktober 2015 orienteret om status for det styrkede banksamarbejde (bankunionen), herunder status for deltagende landes ratifikation af den mellemstatslige aftale om den fælles afviklingsfond (IGA). Der ventes også en status for national implementering af EU28-direktivet om genopretning og afvikling af nødlidende kreditinstitutter (BRRD) og direktivet om nationale indskydergarantiordninger (DGS). Kommissionen vil formentlig opfordre landene til yderligere fremskridt i implementeringen, hvor dette endnu udestår.

Der henvises til tidligere samlenotat vedr. status for bankunionen, forelagt Folketingets Europaudvalg forud for ECOFIN d. 19. juni 2015.

2. og 3. Baggrund og indhold

Bankunionens fælles tilsynsmekanisme (Single Supervisory Mechanism – SSM) under Den Europæiske Centralbank (ECB) blev aktiveret d. 4. november 2014. Den fælles afviklingsmekanisme (Single Resolution Mechanism – SRM) er aktuelt under opbygning og træder fuldt i kraft 1. januar 2016. Etableringen af den fælles afviklingsfond (Single Resolution Fund) forudsætter national ratifikation af den mellemstatslige aftale (Intergovernmental Agreement – IGA) i de lande, der deltager i bankunionen. IGA'en fastlægger rammen for deltagerlandenes indbetalinger af deres respektive bankers bidrag til de nationale afdelinger i den fælles afviklingsfond. Endnu har kun et mindre antal deltagende lande ratificeret den mellemstatslige aftale. Frist herfor er 30. november 2015.

Landene drøfter aktuelt løsninger for såkaldt offentlig brofinansiering fra deltagerlandene til den fælles afviklingsfond (Single Resolution Fund – SRF) i overgangsperioden 2016-2023, hvor midlerne i SRF opbygges. Der sigtes efter en løsning inden 1. januar 2016, hvor SRM træder fuldt i kraft. Se særskilt dagsordenspunkt.

Den fælles afviklingsmekanisme bygger på regelsættet fra direktivet om genopretning og afvikling af nødlidende kreditinstitutter (Bank Recovery and Resolution Directive – BRRD), som gælder hele EU28. Fristen for national implementering af BRRD var 1. januar 2015. Aktuelt har ca. halvdelen af EU-landene implementeret BRRD, mens implementering i de øvrige lande fortsat er undervejs.

10 lande har indtil videre implementeret direktivet om nationale indskydergarantiordninger (Deposit Guarantee Schemes – DGS). Fristen var primo juli 2015.

Den nye lovgivning, som implementerer BRRD og DGS i Danmark, er trådt i kraft den 1. juni 2015.

4. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig.

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

6. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Orienteringen har ingen konsekvenser for gældende dansk ret.

7. Statsfinansielle konsekvenser

Sagen har ingen statsfinansielle konsekvenser.

8. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Sagen har ikke i sig selv samfundsøkonomiske eller erhvervsøkonomiske konsekvenser i Danmark. Bankunionen vil kunne have positive samfundsøkonomiske konsekvenser for Danmark, da den må forventes at bidrage til finansiel og økonomisk stabilitet i euroområdet og i EU som helhed.

9. Høringer

Sagen har ikke været i ekstern høring.

10. Generelle forventninger til andre landes holdninger

De øvrige lande ventes at tage orienteringen til efterretning.

11. Regeringens generelle holdning

Fra dansk side vil man tage orienteringen til efterretning.

12. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Der blev senest givet en status for gennemførelsen af bankunionen på ECOFIN d. 19. juni 2015.

Dagsordenspunkt 3: Kapitalmarkedsunion

1. Resume

Som et centralt led i dagsordenen om at skabe vækst og beskæftigelse i EU, ønsker EU-Kommissionen at etablere en kapitalmarkedsunion, som omfatter samtlige 28 EU-lande. Kommissionen offentliggjorde den 18. februar 2015 en grønbog med foreløbige tanker om etablering af en kapitalmarkedsunion. Hensigten med kapitalmarkedsunionen er at fremme investeringer og forbedre finansieringsmulighederne for særligt små og mellemstore virksomheder (SMV'er), herunder ved at udvide anvendelsen af andre finansieringskilder uden for det traditionelle banksystem i EU, og generelt at skabe et mere effektivt og integreret fælles kapitalmarked. Kommissionen ventes den 30. september at fremlægge en handlingsplan for kapitalmarkedsunionen på baggrund af høringen over grønbogen. Det ventes, at Kommissionen vil præsentere handlingsplanen på ECOFIN d. 6. oktober 2015.

Der henvises i øvrigt til samlenotat forelagt Folketingets Europaudvalg forud for ECOFIN d. 19. juni 2015, hvor ECOFIN vedtog rådskonklusioner vedr. kapitalmarkedsunionen.

2. Baggrund

Arbejdet med etablering af en kapitalmarkedsunion skal ses som led i Kommissionens dagsorden om at skabe vækst og beskæftigelse i EU. For virksomheder i EU kommer ca. 80 pct. af deres samlede finansiering ifølge Kommissionen i dag fra banker, sammenlignet med ca. 20 pct. i USA, hvor virksomhederne i langt højere grad finansierer sig ved selv at udstede værdipapirer på markederne. Virksomheder i EU er således i langt højere grad afhængige af bankfinansiering og tilsvarende mere sårbare, når bankerne er i krise og låner mindre ud. Det er bl.a. denne skævhed, som vil blive forsøgt adresseret og løst med kapitalmarkedsunionen ved at styrke det indre marked for kapital i EU og fjerne uhensigtsmæssige barrierer for virksomheder i forhold til at fremskaffe finansiering via markederne.

3. Indhold

Kommissionen ventes at fremsætte konkrete lovgivningsforslag, der skal sikre etableringen af en velreguleret og integreret kapitalmarkedsunion senest i 2019. Der er tale om et langsigtet projekt med en række delforslag over de kommende år. Det gælder både egentlige lovgivningsforslag, som behandles i den ordinære EU-beslutningsprocedure, samt en række ikke-lovningsmæssige tiltag i form af udbredelse af ”best practice”, erfaringsudveksling, brancheinitiativer mv.

Kommissionen ventes den 30. september 2015 at fremlægge en handlingsplan for kapitalmarkedsunionen. I den forbindelse ventes Kommissionen at præsentere det første konkrete lovgivningsmæssige forslag i form af et forslag til forordning om en europæisk ramme for simple, gennemsigtige og standardiserede sekuritiseringer¹. Et velfungerende marked for sekuritiseringer har til formål at bidrage til at styrke særligt SMV'ernes mulighed for at opnå finansiering via kapitalmarkederne.

¹ En sekuritiseringsindebærer, typisk et pengeinstitut, udsteder værdipapirer såsom obligationer med sikkerhed i en pulje af aktiver fx en stor mængde udlån til SMV'er, så risikoen knyttet til disse udlån spredes og flyttes fra penge-

Desuden ventes igangsat en høring om udvikling af en EU-ramme for dækkede obligationer (såkaldte ”covered bonds”, herunder fx danske realkreditobligationer) mhp. at gøre sådanne aktiver mere attraktive for investorer og potentielt forbedre vilkårene for finansiering. Initiativer ventes ifølge Kommissionens tilkendegivelser baseret på erfaringer fra allerede velfungerende nationale markeder.

Senere i år ventes Kommissionen desuden at fremlægge et forslag til revision af prospektdirektivet (som fastsætter oplysningskrav ved udstedelse af værdipapirer) for at mindske de administrative byrder for særligt SMV’er.

Kommissionens handlingsplan for en kapitalmarkedsunion ventes at basere sig på de samme overordnede ideer og tanker, der blev fremført i grønbogen. På længere sigt lægger grønbogen op til bl.a. at fremme alternative lånemuligheder, herunder gennem crowdfunding² og venturekapital, og til at revidere reglerne for institutionelle investorer (fx pensionsselskaber) for at fremme tilskyndelsen til investeringer, harmonisere rammerne for virksomhedsobligationer, udover udviklingen af et integreret marked for dækkede obligationer. Grønbogen nævnte også, at der skal overvejes yderligere harmonisering inden for bl.a. selskabsret, skatteregler samt regler for konkurs og virksomhedsledelse.

For yderligere information om indholdet af grønbogen henvises til grund- og nærhedsnotat oversendt til Folketingets Europaudvalg d. 14. april 2015.

4. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet støtter arbejdet med en kapitalmarkedsunion og har opfordret til hurtige fremskridt med handlingsplanen og initiativer i den forbindelse.³

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

6. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Handlingsplanen har i sig selv ingen konsekvenser for gældende dansk ret. Konsekvenserne af de enkelte forslag, der måtte blive fremsat som led i kapitalmarkedsunionen, vil skulle vurderes selvstændigt.

7. Statsfinansielle konsekvenser

Handlingsplanen har i sig selv ingen statsfinansielle konsekvenser. Konsekvenserne af de enkelte forslag, der måtte blive fremsat som led i kapitalmarkedsunionen, vil skulle vurderes selvstændigt.

instituttet til investorerne, der køber værdipapirerne. Reduktionen af risikoen for pengeinstituttet reducerer kapitalkravet for instituttet og giver det rum til at yde nye udlån.

² Crowdfunding er den praksis, hvor en virksomhed eller et projekt modtager bidrag (typisk mindre beløb) fra et stort antal privatpersoner fx gennem en internetplatform. Bidragyderne kan fx være eksisterende eller potentielle kunder til virksomheden eller det konkrete produkt, der ydes crowdfunding til.

³ <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+MOTION+B8-20150655+0+DOC+XML+V0//EN>

8. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Handlingsplanen har i sig selv ingen samfundsøkonomiske eller erhvervsøkonomiske konsekvenser. Konsekvenserne af de forslag, der måtte blive fremsat som led i kapitalmarkedsunionen, vil skulle vurderes selvstændigt. Det overordnede hensyn med kapitalmarkedsunionen er netop at bidrage til øget vækst og beskæftigelse.

9. Høringer

Der henvises til regeringens grund- og nærhedsnotat for høringssvar til grønbogen om kapitalmarkedsunionen.

10. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der ventes generelt at være opbakning til Kommissionens handlingsplan blandt de øvrige lande.

11. Regeringens generelle holdning

Fra dansk side forventer man at kunne tage en orientering vedr. Kommissionens handlingsplan for kapitalmarkedsunionen til efterretning. Fra dansk side bakkes generelt op om kapitalmarkedsunionen, herunder intentionen om at fremme nye muligheder for virksomheders adgang til finansiering. Stillingtagen til de konkrete forslag som opfølgning på handlingsplanen må i sagens natur afvente Kommissionens handlingsplan og konkrete forslag.

Der henvises endvidere til dansk høringssvar på Kommissionens grønbog oversendt til orientering til Folketingets Europaudvalg 8. juni.

12. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Handlingsplanen er ikke tidligere forelagt Folketingets Europaudvalg.

Der henvises til regeringens grund- og nærhedsnotat om Kommissionens grønbog oversendt til Folketingets Europaudvalg 14. april 2015 samt samlenotat om vedtagelse af rådskonklusioner om kapitalmarkedsunionen forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering forud for ECOFIN d. 19. juni 2015.

Dagsordenspunkt 4: Bankunionen: Offentlig brofinansiering til den fælles Afviklingsfond (SRF)

1. Resume

Landene i det styrkede banksamarbejde (bankunionen), dvs. aktuelt kun eurolande, skal pr. 1. januar 2016 etablere en fælles sektorfinansieret afviklingsfond (SRF). SRF kan finansiere omkostninger ved krisehåndtering af nødlidende kreditinstitutter i særlige situationer. I en overgangsperiode 2016-23, hvor midlerne i SRF bygges op, indbetaler de deltagende landes kreditinstitutter til adskilte nationale afdelinger i fonden, som i løbet af overgangsperioden gradvist fusioneres til én fælles fond ("mutualiseres").

EU-landene drøfter aktuelt såkaldt offentlig brofinansiering fra deltagerlandene til SRF i overgangsperioden for at sikre tilstrækkelige midler i SRF. Det skal understøtte finansiel stabilitet i de deltagende lande og i EU som helhed. Den offentlige brofinansiering skal være midlertidig, idet midlerne, inkl. forrentning, altid skal tilbagebetales til de nationale statskasser af kreditinstitutter i de deltagende lande.

Det forventes besluttet på det kommende ECOFIN, at man til en start fra 1. januar 2016 vil sikre denne offentlige brofinansiering til SRF i form af individuelle kreditlinjer ("kassekreditter") fra hvert af de deltagende lande til landenes respektive nationale afdelinger i SRF. På lidt længere sigt og senest efter overgangsperioden, skal der etableres en fælles offentlig bagstopper "backstop" for SRF fra de deltagende lande. Her overvejes anvendelse af eurolandenes fælles lånefacilitet (den europæiske finansielle stabilitetsmekanisme – ESM). Det kræver i givet fald en supplerende løsning for at sikre ligebehandling for ikke-eurolande, der måtte vælge deltage i bankunionen, idet ikke-eurolandene ikke deltager i ESM. Der ventes ikke truffet beslutning om den permanente backstop på det kommende møde.

Danmark og andre ikke-eurolande vil først skulle deltage i brofinansieringen, herunder oprette en individuel kreditlinje til SRF, såfremt de vælger at deltage i bankunionen.

2. Baggrund og formål

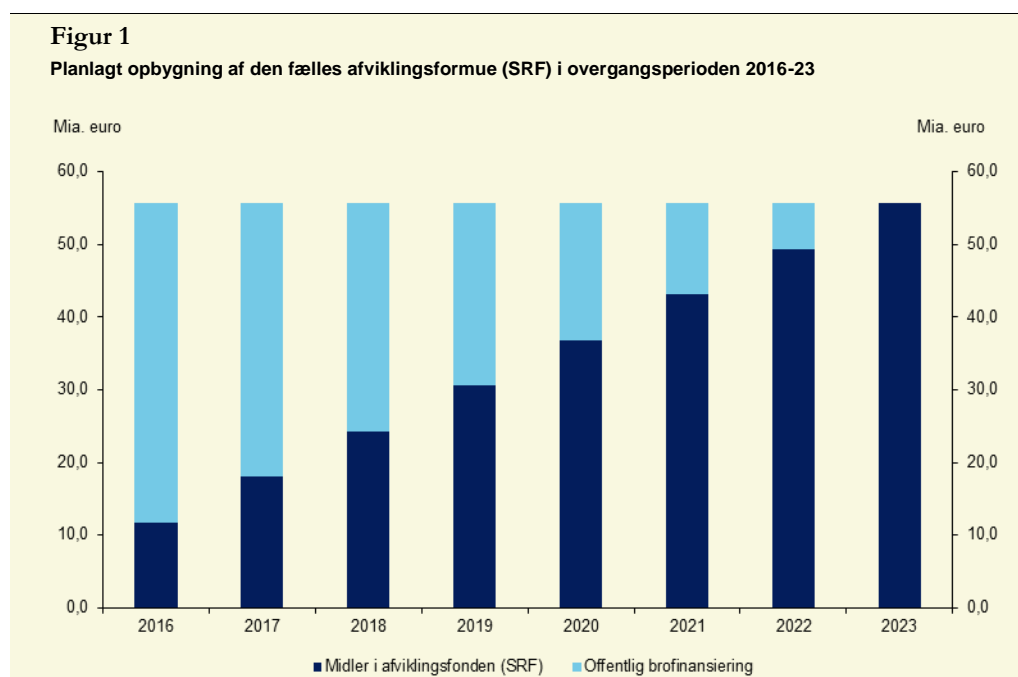
Landene i bankunionen, som aktuelt kun er eurolandene, skal pr. 1. januar 2016 etablere en fælles sektorfinansieret afviklingsfond (SRF). SRF kan finansiere evt. omkostninger ved krisehåndtering af nødlidende kreditinstitutter i ekstraordinære situationer. Hovedreglen er, at der skal ske nedskrivning af kreditinstituttets aktionærer og kreditorer (bail-in). I forlængelse heraf vil SRF som hovedregel alene blive anvendt, såfremt bail-in eller anden tabsabsorption ikke er tilstrækkeligt til at dække tabene. I perioden 2016-23 opbygges midlerne i SRF til ca. 55 mia. euro og de deltagende landes indbetalte midler i SRF overgår i samme periode gradvist fra et system af adskilte nationale fonde til én fælles fond (afdelingerne "mutualiseres").

EU-landene drøfter aktuelt såkaldt midlertidig offentlig brofinansiering fra deltagerlandene til SRF i overgangsperioden. Brofinansieringen skal konkret sikre, at der altid er et målniveau på mindst 55 mia. euro til rådighed for SRF til krisehånd-

tering af nødlidende kreditinstitutter, jf. figur 1. Den offentlige brofinansiering skal være midlertidig, idet midlerne, inkl. forrentning, altid skal tilbagebetales til de nationale statskasser af kreditinstitutter i de deltagende lande.

Brofinansieringen skal understøtte finansiell stabilitet i de deltagende lande og i EU som helhed. Brofinansieringen fra de deltagende lande vil ikke kunne overstige 55 mia. euro i alt. Brofinansieringen reduceres i takt med indbetaling af bidrag til SRF fra de omfattede kreditinstitutter. Det vil være alle kreditinstitutter i de deltagende lande, som skal indbetale til SRF. Fordelingsnøglen bestemmes af størrelse og risiko, hvorved store og mest risikofyldte institutter betaler mest.

Brofinansieringen skal være på plads fra 1. januar 2016, hvor den fælles afviklingsmekanisme (Single Resolution Mechanism – SRM) træder fuldt i kraft og skal kunne krisehåndtere de største kreditinstitutter.⁴ De mindre institutter håndteres som udgangspunkt nationalt uden brug af SRF.

Kilde: Mellemstatslig aftale om den fælles afviklingsfond (IGA), den fælles afviklingsmyndighed (SRB), og egne beregninger.

En fælles offentlig bagstopper "backstop"

Senest fra 2024 skal der være etableret en fælles offentlig bagstopper for SRF for både eurolande og deltagende ikke-eurolande – en såkaldt permanent backstop. Det vil være en permanent afløser for den brofinansiering, som aktuelt drøftes, jf. punkt 6 nedenfor, og skal kunne finansiere krisehåndtering af nødlidende kreditinstitutter i alle deltagende lande.

⁴ Det drejer sig aktuelt om de 130 største kreditinstitutter i de deltagende lande, som er under den fælles tilsynsmyndigheds (ECB) direkte tilsyn, samt andre grænseoverskridende kreditinstitutter.

ECOFIN vedtog i december 2013 en erklæring vedr. brofinansiering og den permanente backstop. Erklæringen understreger, at løsningerne vedr. brofinansiering og den permanente backstop skal udformes, så de over tid er finanspolitisk neutrale. Kreditinstitutterne skal således i alle tilfælde tilbagebetale evt. træk på brofinansieringen eller den permanente backstop, og der vil således ikke skulle være direkte statsfinansielle konsekvenser for de deltagende lande forbundet med brofinansieringen eller den permanente backstop.

ECOFIN's 2013-erklæring fastslår også, at der skal sikres ligebehandling mellem eurolande og ikke-eurolande, der måtte vælge at deltage i bankunionen, både mht. brofinansiering i overgangsperioden og den permanente backstop, og vil skulle understøtte EU's indre marked.

Eurolande, der ikke selv kan finansiere brofinansiering til deres nationale afdeling i SRF, vil i overgangsperioden indtil videre have mulighed for at låne fra eurolandenes fælles lånefond (ESM). Deltagende ikke-eurolande, der ikke selv kan finansiere brofinansiering til deres nationale afdeling i SRF, deltager ikke i ESM, men vil i overgangsperioden indtil videre kunne låne fra EU's betalingsbalancefacilitet (Balance of Payments facility – BoP) til brofinansiering. Det følger af en erklæring fra ECOFIN fra december 2014 og sikrer en passende grad af ligebehandling mellem eurolande og deltagende ikke-eurolande, jf. ECOFIN's 2013-erklæring.

Den permanente backstop ventes at skulle træde i stedet for disse muligheder.

Nedskrivning af kreditinstitutters aktionærer og kreditorer (bail-in) mv.

Offentlig brofinansiering til håndtering af nødlidende kreditinstitutter i de deltagende lande skal være en sidste udvej, såfremt andre finansieringskilder til rådighed ikke er tilstrækkelige. Disse andre finansieringskilder trækkes der på i følgende prioriterede rækkefølge (omtalt som et såkaldt 'vandfald'):

- Nedskrivning af det nødlidende kreditinstituts aktionærer og kreditorer, såkaldt bail-in, som er hovedreglen i bankunionen i kraft af SRM-forordningen og EU i kraft af EU28-direktivet om genopretning og afvikling af nødlidende kreditinstitutter (BRRD) (og som også er princippet i de danske bankpakker)
- Indbetalte bidrag fra kreditinstitutterne (såkaldt ex ante bidrag) i de deltagende lande til SRF. Dvs. de midler, der allerede er indbetalt og tilgængelige.⁵
- Ekstraordinært opkrævede bidrag fra kreditinstitutterne (såkaldt ex post bidrag) i det pågældende deltagende land, hvor et institut bliver nødlidende – forudsat midlerne kan tilvejebringes tilstrækkeligt hurtigt
- Lån mellem de nationale afdelinger i SRF inden for nærmere fastlagte rammer
- Midler lånt af SRF på markedet af private investorer mv.

⁵ Efter nærmere fastlagte regler bidrager først indbetalte midler fra det pågældende lands nationale afdeling i SRF, hvor det nødlidende kreditinstitut er hjemmehørende. Andelen der her kan bidrages med reduceres gradvist i overgangsperioden. Dernæst bidrager indbetalte midler i alle deltagende landes nationale afdelinger. Andelen der her kan bidrages med forøges gradvist i overgangsperioden. Derefter bidrager igen den pågældende nationale afdeling.

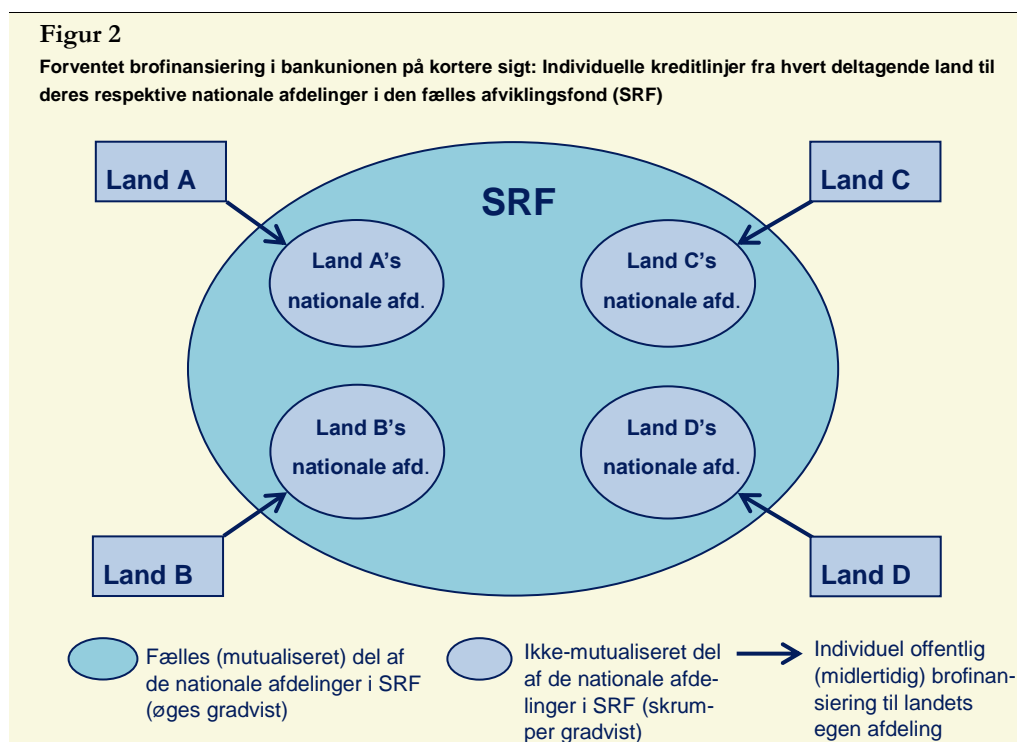
- Brofinansiering fra det pågældende deltagerland til SRF: (det trin som aktuelt drøftes, jf. afsnit 3).
- Brofinansiering til eurolande fra FSM og til ikke-eurolande fra EU's betalingsbalancefacilitet (BoP) og derfra til SRF, hvis det enkelte deltagerland ikke er i stand til at stille brofinansiering til rådighed⁶

3. Indhold

Aktuelt drøfter landene brofinansiering til den fælles afviklingsfond (SRF), jf. pkt. 6 ovenfor. På ECOFIN d. 6. oktober ventes besluttet, at man fra 1. januar 2016 vil sikre brofinansiering til SRF i form af individuelle kreditlinjer ("kassekreditter") fra hvert af de deltagende lande til deres respektive nationale afdelinger i SRF. ECOFIN ventes ikke at træffe beslutning om den permanente backstop.

På kort sigt – individuelle kreditlinjer til SRF

Brofinansiering i form af individuelle kreditlinjer er illustreret i figur 2. De individuelle kreditlinjer fra de deltagende lande vil gå til landenes respektive nationale afdelinger i SRF.

Anm.: De nationale afdelinger i SRF vil i overgangsperioden 2016-23 gradvist overgå fra at være separate nationale afdelinger til at være én enkelt fond. Brofinansiering i form af individuelle kreditlinjer fra de deltagende lande vil gå til deres respektive nationale afdelinger i afviklingsfonden, som gradvist forsvinder i perioden 2016-23. Det vil være kreditinstitutter i de lande, hvor der sker gentopretning eller afvikling, som efterfølgende (ex post) skal tilbagebetale træk på deltagende landes kreditlinjer. Brofinansieringen er således midlertidig.

⁶ EU's betalingsbalancefacilitet fungerer ved, at Kommissionen optager lån på markedet med sikkerhed i EU-budgettet og genudlåner de lånte midler til det pågældende ikke-euroland på lignende vilkår. Kun ikke-eurolande kan låne fra faciliteten.

Kreditlinjer til de nationale afdelinger i SRF skal således ikke mutualiseres. Mutualisering ville indebære, at landenes kreditlinjer i et nærmere omfang kan bidrage til andre deltagerlandes brofinansiering til egne nationale afdelinger.

EU-landene aftaler på teknisk niveau et såkaldt ”term sheet” (rammeaftale) med de nærmere betingelser for deltagende landes individuelle kreditlinjer til deres respektive nationale afdelinger i SRF. Bestemmelserne om kreditlinjerne skal i praksis fastlægges i en enslydende bilateral aftale mellem hvert deltagende land og den fælles afviklingsinstans (SRB) på grundlag af betingelserne i rammeaftalen.

Der er lagt op til, at de individuelle kreditlinjer skal være formaliserede, dvs. politisk besluttede og gennemført i national lovgivning el. lign. Der er lagt op til, at SRB skal kunne foretage træk på individuelle kreditlinjer uden forudgående nationale godkendelse af de konkrete træk. Det vil skabe større sikkerhed for, at kreditlinjer er til rådighed i en konkret relevant situation. SRB ventes til gengæld at skulle betale et begrænset gebyr til de deltagende lande for den del af kreditlinjerne, som er til rådighed. Dette drøftes fortsat.

Træk på individuelle kreditlinjer vil som udgangspunkt skulle tilbagebetales af SRB inden for 24 måneder, alternativt 36 måneder, hvis det ikke er muligt for SRB at tilbagebetale inden for 24 måneder. Træk på kreditlinjer vil blive forrentet svarende til det pågældende deltagende lands finansieringsomkostning.

Der er lagt op til, løsningen med individuelle kreditlinjer senest skal genovervejes, når den permanente backstop er etableret (senest fra 2024), jf. nedenfor.

På længere sigt – fælles offentlig backstop for SRF, evt. brug af eurolandenes ESM

Hensigten er, at individuelle kreditlinjer skal være en brofinansieringsløsning på kortere sigt, og højst indtil udløbet af overgangsperioden i 2023. På længere sigt, evt. allerede på et tidspunkt i overgangsperioden, men senest 2024, skal der etableres en fælles permanent offentlig backstop for SRF fra de deltagende lande.

Her overvejes særligt for eurolandene at bruge deres fælles lånefacilitet (ESM) til at yde kreditlinjer direkte til SRF, dvs. udenom det pågældende euroland, som har behov for brofinansiering til sin nationale afdeling. Anvendelse af ESM som den permanente backstop (fra et tidspunkt i overgangsperioden eller fra 2024), medfører behov for ændring af ESM-traktaten, da denne ikke for indeværende tillader denne brug af ESM.

Ikke-eurolande deltager ikke i ESM, og en model for en permanent backstop, hvor ESM indgår, vil derfor kræve supplerende ordninger, der sikrer deltagende ikke-eurolande samme grad af dækning som eurolandene, og dermed sikrer ligebehandling inden for bankunionen.

4. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig.

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

6. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Sagen har ingen konsekvenser for gældende dansk ret.

7. Statsfinansielle konsekvenser

Sagen har ingen statsfinansielle konsekvenser, idet Danmark ikke deltager i bankunionen på nuværende tidspunkt.

Vælger Danmark at deltage i bankunionen i overgangsperioden 2016-23, vil Danmark skulle etablere en kreditlinje til Danmarks nationale afdeling i SRF i overensstemmelse med de bestemmelser, som er fastlagt i term sheet'et, jf. ovenfor. Størrelsen heraf vil skulle svare til det samlede bidrag fra de danske institutter til SRF.

I medfør af BRRD skal alle EU-lande etablere en national sektorfinansieret afviklingsformue, der for Danmarks vedkommende vil udgøre i størrelsesordenen 8-9 mia. kr. Hvis Danmark deltager i det styrkede banksamarbejde, vil bidraget fra de danske institutter til SRF formentlig være i samme størrelsesorden.

8. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Brofinansiering til SRF fra de deltagende lande må forventes at have positive samfundsøkonomiske konsekvenser for Danmark, uanset om Danmark deltager i bankunionen eller ej, da den må forventes at bidrage til finansiel og økonomisk stabilitet i euroområdet og i EU som helhed. Der er ingen erhvervsøkonomiske konsekvenser i Danmark af brofinansieringen i den situation, at Danmark ikke deltager i bankunionen.

9. Høringer

Sagen har ikke været i ekstern høring.

10. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Landene forventes at kunne bekræfte beslutning om brofinansiering til SRF i form af individuelle kreditlinjer. Flere lande forventes at lægge vægt på, at man hurtigt i overgangsperioden tager fat på arbejdet med den fælles permanente offentlige backstop for SRF, helst mhp. ikrafttrædelse allerede en gang i overgangsperioden, herunder en ESM traktatændring, som muliggør brug af ESM til dette specifikke formål. Det er endnu uklart, hvad der i den forbindelse nærmere kan opnås enighed om.

11. Regeringens generelle holdning

Danmark vil først skulle stille offentlig midlertidig brofinansiering til rådighed i bankunionen, såfremt Danmark vælger at deltage. Fra dansk side har man arbejdet intenst for at sikre, at ikke-eurolande reelt har mulighed for at deltage i bankunionen på lignende vilkår som eurolande. Ligebehandling vurderes at være opnået i

bankunionens nuværende konstruktion. Fra dansk side arbejdes nu på også at sikre ligebehandling, når det gælder offentlig brofinansiering i overgangsperioden og den permanente offentlige backstop.

Regeringen støtter en løsning i overgangsperioden fra 1. januar 2016 med individuelle formelle kreditlinjer fra hvert deltagende land til deres respektive nationale afdelinger i den fælles afviklingsfond (SRF). En løsning med individuelle kreditlinjer fra de enkelte deltagende lande sikrer således også ligebehandling mellem eurolande og deltagende ikke-eurolande. Regeringen kan ift. den permanente backstop acceptere, at den træder i kraft i løbet af overgangsperioden eller i 2024, og kan acceptere en ESM-løsning for eurolandene, men lægger i den forbindelse vægt på, at der findes en supplerende løsning for ikke-eurolande, der sikrer ligebehandling i overensstemmelse med den tidligere erklæring fra ECOFIN, så ikke-eurolande fortsat vil have reel mulighed for at deltage i bankunionen.

12. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen er ikke tidligere forelagt Folketingets Europaudvalg. Folketingets Europaudvalg orienteredes ifm. ECOFIN i januar 2014 og ECOFIN i december 2014 om sagen vedr. ligebehandling ift. brofinansiering. Dette skete ifm. de erklæringer, som ECOFIN besluttede i hhv. december 2013 og december 2014 herom. Sagerne var ikke på selve dagsordenen for ECOFIN.

Dagsordenspunkt 5: Evaluering af det europæiske semester 2015

1. Resume

Det europæiske semester 2015 blev afsluttet med den formelle vedtagelse af de landespecifikke anbefalinger på ECOFIN den 14. juli. På ECOFIN den 6. oktober ventes en evaluering af det europæiske semester 2015 og en generel drøftelse af det europæiske semester fremadrettet.

2. Baggrund

Efter drøftelserne i ECOFIN og DER's efterfølgende godkendelse af de landespecifikke anbefalinger og anbefalingerne til euroområdet som helhed i juni 2015, blev det europæiske semester 2015 afsluttet med de landespecifikke anbefalingers formelle vedtagelse på ECOFIN den 14. juli. På ECOFIN den 6. oktober 2015 ventes en evaluering af det europæiske semester 2015 samt en generel drøftelse af de fremadrettede rammer for det europæiske semester.

I 2015 foretog Kommissionen en strømning af det europæiske semester. Kommissionen offentliggjorde én samlet økonomisk analyse og vurdering af hvert EU-land, der indeholdt vurderinger af landenes opfølgning på sidste års landespecifikke anbefalinger samt dybdegående analyser for de lande, der blev udpeget i den seneste varslingsrapport under makroudbalanceproceduren i efteråret 2014. Kommissionen foreslog også færre og mere fokuserede anbefalinger, der afspejlede de mest presserende makroøkonomiske udfordringer i de enkelte lande.

Kommissionsformanden m.fl. offentliggjorde den 22. juni 2015 en rapport med forslag til udvikling af ØMU'en (ØMU-rapporten). I ØMU-rapporten foreslås bl.a. ændringer af det europæiske semester, herunder gennem mere konkrete og ambitiøse lande-anbefalinger, der fokuserer på de væsentligste makroøkonomiske udfordringer, mere systematisk overvågning og opfølgning på lande-anbefalingerne og øget fokus på benchmarking og udveksling af bedste praksis. Desuden foreslås det europæiske semester splittet op i nye etaper, bl.a. så anbefalingerne til euroområdet som helhed håndteres i starten af året, mens lande-anbefalingerne til alle EU-lande håndteres senere i foråret.

3. Formål og indhold

Drøftelserne på ECOFIN den 6. oktober ventes at omhandle forbedringerne i gennemførelsen af det europæiske semester i år sammenlignet med tidligere år samt den fremadrettede udvikling af rammerne for det europæiske semester.

Drøftelserne ventes særligt at fokusere på:

- At landerapporterne overordnet set er en succes, og at de tidligere offentliggørelser af analyser og bud på landespecifikke anbefalinger har øget forberedelsestiden op til drøftelserne i Rådet og DER og forbedret den bilaterale dialog mellem Kommissionen og de enkelte medlemslande.
- At der i forlængelse af de mere kortfattede og fokuserede lande-anbefalinger, fremadrettet skal være større fokus på at overvåge implementering af anbefalede strukturelle reformer.

- At timing og/eller indholdet af de nationale reformprogrammer bør genovervejes eftersom information indeholdt i programmerne i høj grad allerede reflekteres i de nu tidligere offentliggjorte landerapporter.
- At der er behov for øget transparens i makroudbalancesproceduren, så det i højere grad fremgår, hvorfor proceduren optrappes eller nedtrappes for enkelte lande.
- Forslagene i ØMU-rapporten til forbedring af det europæiske semester vil også indgå i drøftelsen, herunder forslaget om en opsplitning af det europæiske semester, så euroområdet som helhed håndteres før landeanbefalingerne til EU28 i foråret.

4. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet skal ikke høres i sagen.

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant

6. Gældende dansk ret og forslagens konsekvenser herfor

Sagen har ikke lovgivningsmæssige konsekvenser.

7. Statsfinansielle konsekvenser

Sagen har ikke statsfinansielle konsekvenser.

8. Samfundsøkonomiske og erhvervsøkonomiske konsekvenser

Evalueringen af det europæiske semester har ikke samfunds- eller erhvervsøkonomiske konsekvenser. Det europæiske semester og den fremadrettede udvikling heraf kan påvirke medlemslandenes implementering af national økonomisk politik, der bidrager til sikring af holdbare offentlige finanser samt velfungerende økonomier i landene og generelt understøtter vækst og beskæftigelse i EU og i Danmark.

9. Høringer

Sagen har ikke været i ekstern høring.

10. Generelle forventninger til andre landes holdninger

De fleste lande ventes generelt at være tilfredse med gennemførelsen af det europæiske semester 2015, herunder ændringerne som Kommissionens allerede gennemførte strømlining har medført.

Flere lande vil muligvis understrege behovet for hurtigst muligt at få afklaret de nationale reformprogrammernes fremtidige rolle, herunder timing og offentliggørelse af programmerne. Det ventes desuden, at flere lande vil fremhæve behovet for øget transparens og automatik i proceduren for makroøkonomiske ubalancer.

Fsva. forslagene fremført i ØMU-rapporten ventes EU-landene generelt at støtte ideen om et forbedret europæisk semester, herunder mere fokuserede anbefalinger.

ger, mere systematisk overvågning og opfølgning på landeanbefalingerne samt øget fokus på benchmarking og udveksling af bedste praksis. Desuden er mange eurolande positive overfor at splitte det europæiske semester yderligere op, så anbefalinger til euroområdet som helhed håndteres allerede før de landespecifikke anbefalinger til EU28 i foråret. Nogle ikke-eurolande er omvendt skeptiske ved dette forslag.

11. Regeringens generelle holdning

Regeringen deler den generelle opfattelse af, at afviklingen af det europæiske semester 2015 overordnet set var en succes, og at flere af Kommissionens ændringer som følge af strømliningen af semestret har forbedret processen.

Fsva. ang. forslagene fremført i ØMU-rapporten lægges der fra dansk side vægt på, at det europæiske semester fortsat skal være for EU28. Drøftelser, udveksling af erfaringer og peer pressure angående økonomisk politik og strukturreformer er relevant for alle EU-lande, ikke kun for eurolandene. Fra dansk side er man derfor bekymret for, at rapportens forslag om at håndtere euroområdeanbefalingerne særskilt før landeanbefalingerne vil resultere i en opsplitning af semesteret for euro- og ikke-eurolande og bidrage yderligere til en kunstig opdeling af EU i euro- og ikke-eurolande.

12. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Dagsordenspunkt 6: Kommissionens udspil om fleksibilitet i Stabilitets- og Vækstpagten

KOM(2015) 12

1. Resume

Kommissionen offentliggjorde primo 2015 en meddelelse om fleksibilitet i Stabilitets- og Vækstpagten (SGP), som blev præsenteret på ECOFIN 27. januar 2015. Der er ikke tale om en ændring af reglerne, men derimod en gennemgang af den allerede eksisterende fleksibilitet og Kommissionens fortolkning, særligt mht. investeringer, strukturreformer og konjunkturforskeligheder.

Landene skal nu nå til enighed med Kommissionen om principperne for gennemførelse af fleksibilitetsmeddelelsen, og om hvorvidt tolkningen skal indskrives i den såkaldte adfærdskodeks ("Code of Conduct", CoC), som ikke er en del af selve Stabilitets- og Vækstpagten, men er en aftale om retningslinjer for den praktiske gennemførelse af Stabilitets- og Vækstpagten, som er godkendt af Rådet. På ECOFIN d. 6. oktober lægges der op til at drøfte sagen, mens der sigtes efter en endelig aftale på ECOFIN i december. Der foregår samtidig diskussioner på teknisk plan mhp. evt. ændringer i CoC.

Nogle lande argumenterer for en lempelig fortolkning af Pagten med en høj grad af fleksibilitet i gennemførelsen og håndhavelsen af reglerne, mens en række andre lande generelt arbejder for konsistent implementering af reglerne eller en begrænset fleksibilitet, der ikke ændrer på det samlede ambitionsniveau i implementeringen af reglerne.

Fra dansk side lægges der vægt på, at fleksibiliteten udmøntes på en måde, som ikke svækker implementeringen af de finanspolitiske spilleregler, og den troværdighed, der gennem de senere år er styrket i takt med reduktionen af EU-landenes underskud, og den deraf følgende stabilitet og lave renter, ikke sættes over styr.

2. Baggrund

Konklusionerne fra DER i juli 2014 lagde vægt på at styrke væksten, øge investeringsniveauet og skabe flere jobs. Det blev understreget, at finanspolitikken naturligvis fortsat skal tilrettelægges indenfor Stabilitets- og Vækstpagtens rammer, og at det derfor var vigtigt at gøre bedst mulig brug af pagtens eksisterende muligheder for fleksibilitet. I forlængelse heraf annoncerede den nytiltrådte Kommission i forbindelse med den årlige vækstundersøgelse i november 2014, at den ville komme med et sæt retningslinjer for fleksibilitet i Stabilitets- og Vækstpagten.

I januar 2015 fremlagde Kommissionen således en meddelelse om fleksibilitet i Stabilitets- og Vækstpagten (SGP). Der er ikke tale om en ændring af reglerne, men derimod en gennemgang af den allerede eksisterende fleksibilitet og Kommissionens fortolkning, særligt hvorledes der tages højde for investeringer, strukturreformer og forskellige konjunktursituationer ifbm. håndhavelsen af reglerne.

3. Formål og indhold

Meddelelsen vedrører både den forebyggende og den korrigerende del af SGP.

Den *forebyggende* del af SGP kræver, at landene har et balanceret budget målt ved den *strukturelle* saldo (i stil med balancekravet i budgetloven). Landene skal ifølge Pagten selv fastsætte et mellemfristet budgetmål (MTO) for den strukturelle saldo, dog betinget af nogle individuelle minimumsgrænser. Danmarks MTO er fastsat til -0,5 pct. af BNP, og det er dermed sammenfaldene med budgetlovens grænse for det strukturelle underskud. Lande som har et større strukturelt underskud end deres MTO skal gennemføre strukturelle stramninger, som udgangspunkt svarende til 0,5 pct. af BNP årligt, indtil de når deres MTO.

Den *korriigerende* del af SGP kræver, 1. at landenes offentlige underskud ikke overstiger 3 pct. af BNP, og 2. at den offentlige bruttogæld ikke overstiger 60 pct. af BNP, eller, hvis den gør, at den nedbringes i et passende tempo (dvs. som udgangspunkt skal den nedbringes med 1/20 af overskridelsen årligt). Hvis disse krav overskrides kan der tildeles en henstilling.

Hovedindholdet i meddelelsen er følgende:

Investeringsklausulen giver tilladelse til midlertidigt at afvige fra den *forebyggende del* af SGP's regler om det mellemfristede budgetmål (MTO) for at fremme investeringer. Et land kan således under nærmere betingelser afvige fra det krav til den strukturelle balance, som MTO'et er udtryk for, hvis afvigelsen skyldes effekter på den strukturelle saldo af gennemførelsen af offentlige investeringer. Tilsvarende kan lande under nærmere betingelser afvige fra den påkrævede tilpasning hen imod deres MTO, hvis afvigelsen skyldes offentlige investeringer. En afvigelse kan kun tillades, hvis væksten er lav, at 3 pct.-grænsen for det nominelle underskud overholdes, samt at MTO nås indenfor fire år. Kun projekter medfinansieret af EU, herunder indskud i enkeltprojekter *delfinansieret* af EFSI (den nye europæiske investeringsfond), trækkes fra i opgørelsen af kravet til MTO eller tilpasningen til MTO, mens rent nationale offentlige investeringer ikke kan.

Investeringer i EFSI: Kommissionen oplyser i sin meddelelse, at EFSI-indskud *på fondsniveau*, dvs. indskud i den fælles EFSI-pulje, som kan blive brugt til finansiering af projekter i hele EU (til forskel fra indskud i enkeltprojekter, der behandles under investeringsklausulen, jf. ovenfor) ikke tæller med, når kravene til de strukturelle budgetforbedringer opgøres i forbindelse med både SGP's *forebyggende del* (MTO-reglerne) og *korriigerende del* (EDP-henstillinger). Kommissionen vil desuden behandle indskud i EFSI *på fondsniveau*, som en såkaldt "relevant faktor", som kan udgøre en formildende omstændighed, hvis et land er i fare for at få en henstilling (således at der enten slet ikke tildeles en henstilling, eller gives en mere lempelig frist for efterlevelse af en henstilling). Dette sker (som krævet i reglerne) på betingelse af, at det samlede underskud uden korrektion for EFSI-udgifter udviser en overskridelse af de 3 pct., som kun er lille og midlertidig, dvs. i praksis normalt et underskud på højst 3,5 pct. af BNP i højst ét år.

Strukturreformklausul: Meddelelsen indeholder ligeledes Kommissionens fortolkning af mulighederne for midlertidigt at afvige fra kravene til MTO eller til-

pasningen til MTO, hvis de gennemfører større strukturreformer, der forbedrer landenes offentlige finanser på sigt (det kan bl.a. være reformer af pensionssystemet, sundhedssystemet eller den offentlige administration). Landene kan således, hvis de har opnået eller er tilstrækkeligt tæt på deres MTO og opretholder en sikkerhedsmargin til 3 pct.-grænsen for det nominelle underskud, søge om tilladelse til at afvige midlertidigt fra kravene til MTO eller tilpasningen mod MTO i den *forebyggende del* af SGP, hvis de gennemfører sådanne strukturreformer. Kommissionen overvåger implementeringen af reformerne og trækker tilladelsen til afvigelsen tilbage, hvis reformerne ikke gennemføres fuldt ud.

Strukturreformer og henstillinger: Kommissionen tager endvidere højde for planlagte strukturreformer i forbindelse med tildeling af henstillinger i den *korrigerende del* af SGP og fastsættelse af henstillingens frist (konkret behandles strukturreformer som en ”relevant faktor” i den samlede vurdering, hvilket kræver, at underskuddet udviser en overskridelse af de 3 pct., som kun er begrænset og midlertidig, dvs. i praksis normalt et underskud på højst 3,5 pct. af BNP i højst ét år, jf. ovenfor). Der tages også højde for strukturreformer i forbindelse med fastlæggelse af *længden* af en eventuel forlængelse af tidsfristen. En frist kan dog fortsat kun blive forlænget, hvis landet har gennemført strukturelle budgetforbedringer på linje med henstillingens strammingskrav, og hvis væksten har været lavere end ventet på tidspunktet for henstillingen.

Konjunkturmæssige forhold: Kravene til tilpasning mod MTO i den *forebyggende del* af SGP, dvs. hovedreglen om strukturelle budgetforbedringer på 0,5 pct. af BNP pr år, indtil den strukturelle saldo ligger på MTO, justeres fortsat efter den økonomiske situation og holdbarhedsudfordringer. Meddelelsen introducerede en mere gradueret justering end hidtil⁷. Der er desuden mulighed for at tilpasse alle euro- eller EU-landes strammingskrav (både under den *forebyggende* og *korrigerende del* af SGP) i tilfælde af et alvorligt økonomisk tilbageslag i hhv. euroområdet eller hele EU.

Landene skal nå til enighed med Kommissionen om principperne for gennemførelse af fleksibilitetsmeddelelsen, og om hvorvidt tolkningen skal indskrives i den såkaldte adfærdskodeks (”Code of Conduct”, CoC), som ikke er en del af selve Stabilitets- og Vækstpagten, men er en aftale om retningslinjer for den praktiske gennemførelse af Stabilitets- og Vækstpagten, som er godkendt af Rådet. Der sigtes efter en endelig aftale på ECOFIN den 8. december.

På ECOFIN d. 6. oktober lægges der op til en foreløbig drøftelse af sagen blandt landene.

⁷ Mens der hidtil var blevet skelnet mellem ”exceptionelt dårlige”, ”dårlige”, ”normale” og ”gode” økonomiske situationer (målt pba. af outputgab) med tilhørende (stigende) strammingskrav, indførtes der med den nye matrice et ekstra trin kaldet ”meget dårlige” økonomiske tider. Der blev ligeledes indført en ny opdeling af nogle trin, som kræver større stramminger, når væksten er højere end den potentielle vækst.

Tabel 1

Oversigt over de muligheder for fleksibilitet der nævnes i Kommissionens fleksibilitetsmeddelelse

	Den forebyggende del	Den korrigerende del
Investeringer	<p>Investeringsklausulen giver tilladelse til midlertidigt at afvige fra MTO eller tilpasningen mod MTO for at fremme investeringer. Det kræves, at væksten er lav, at 3 pct.-grænsen for det nominelle underskud overholdes, samt at MTO nås indenfor fire år. Kun projekter medfinansieret af EU, herunder indskud i <u>enkeltprojekter</u> delfinansieret af EFSI, er kvalificeret.</p> <p>De strukturelle budgetforbedringer er upåvirkede af indskud på <u>fondsniveau</u> (dvs. indskud i den samlede EFSI-pulje), da det er en engangsudgift. Fondsindskud er dermed neutrale mht. vurdering af MTO-tilpasning.</p>	<p>60 pct.-reglen: EDP åbnes ikke, hvis overskridelse alene skyldes EFSI-indskud på <u>fondsniveau</u>.</p> <p>3 pct.-reglen: Det samme. Overskridelsen af 3 pct. (når der ses bort fra de pågældende investeringer) skal desuden være begrænset og midlertidig (i praksis tillades normalt et underskud på højst 3,5 pct. i maksimalt ét år).</p> <p>De strukturelle budgetforbedringer er upåvirkede af indskud på <u>fondsniveau</u>, da det er en engangsudgift. Fondsindskud påvirker dermed ikke vurderingen af efterlevelse af strammingskrav i EDP-henstillinger.</p>
Struktur-reformer	<p>Strukturreformklausul: Tilladelse til at afvige midlertidigt fra MTO eller tilpasning mod MTO i tilfælde af større struktur-reformer med positive effekter på de offentlige finanser på sigt. Kommissionen overvåger implementeringen af reformerne.</p>	<p>60 pct.-reglen: EDP åbnes ikke, hvis overskridelse alene skyldes strukturreform-omkostninger.</p> <p>3 pct.-reglen: Det samme. Overskridelsen af 3 pct. (når der ses bort fra de pågældende investeringer) skal desuden være begrænset og midlertidig (i praksis tillades normalt et underskud på højst 3,5 pct. i maksimalt ét år).</p> <p>Henstillingsfrister: KOM tager højde for reformer ved indledende fastsættelse + fastsættelse af <i>længde</i> af evt. forlængelse.</p>
Konjunktur-forhold	<p>Kravene til tilpasning mod MTO justeres fortsat efter den økonomiske situation og holdbarhedsudfordringer. Nu mere gradueret.</p> <p>Alvorlige økonomiske tilbageslag i EU: Mulighed for at redefinere strammingskrav.</p>	<p>Frister for EDP-henstillinger forlænges stadig, hvis væksten har skuffet i forhold til grundlaget for henstillingen, og landet har levet op til henstillingens strammingskrav.</p>

4. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet har ikke fremlagt en udtalelse.

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

6. Gældende dansk ret og forslagens konsekvenser herfor

Sagen har ingen konsekvenser for dansk ret.

7. Statsfinansielle konsekvenser

Sagen har ingen statsfinansielle konsekvenser.

8. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Sagen har ingen direkte samfunds- eller erhvervsøkonomiske konsekvenser.

9. Høringer

Sagen har ikke været i ekstern høring.

10. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Fleksibilitetsmeddelelsen blev præsenteret på ECOFIN i januar, hvor der var en foreløbig drøftelse.

En gruppe af lande har traditionelt arbejdet for mere lempelige finanspolitiske regler og mere fleksibilitet i gennemførelse og håndhævelse af reglerne. Andre lande er imod lempelser af reglerne og arbejder for konsistent implementering af reglerne eller begrænset fleksibilitet, der ikke ændrer på det samlede ambitionsniveau i implementeringen af reglerne. De hidtidige drøftelser af den aktuelle sag, der handler om fleksibilitet i implementeringen af reglerne og ikke selve reglerne, har bekræftet dette billede.

11. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter EU's finanspolitiske regler og lægger vægt på, at de finanspolitiske spilleregler ikke svækkes, så den troværdighed, der gennem de senere år er styrket i takt med reduktionen af EU-landenes underskud, og den deraf følgende stabilitet og lave renter, ikke sættes over styr. Fleksibilitet i implementeringen af reglerne kan hjælpe med til at understøtte reformer og investeringer, der øger den potentielle vækst, men det gennemsnitlige ambitionsniveau i implementeringen af reglerne bør ikke lempes, og reglerne samt de konkrete krav til strukturelle og nominelle saldi er fastsat for at sikre stabilitet og holdbarhed, som er fundamentalt for at skabe vækst.

Regeringen kan acceptere den planlagte investeringsklausul, idet der lægges vægt på, at tilladelse til afvigelser fra MTO eller tilpasningen mod MTO bliver klart betinget af de nævnte krav (dvs. at investeringsprojektet er medfinansieret af EU, at væksten er lav, at 3 pct.-grænsen for det nominelle underskud overholdes samt at MTO nås indenfor fire år). Regeringen kan også acceptere at EFSI-indsud anses for en engangsudgift fsva. struktursaldoen og behandles i henhold til reglerne om relevante faktorer i proceduren for uforholdsmæssigt store underskud.

Regeringen støtter, at der kan gives længere tid i både den forebyggende og den korrigerende del af Pagten mht. at nå hhv. MTO og 3 pct.-grænsen for det offentlige underskud, hvis der gennemføres strukturelle reformer med beviselige positive effekter på de offentlige finanser på længere sigt, idet det lægges til grund, at det fortsat gælder, at en frist kun kan blive forlænget, hvis landet har gennemført strukturelle budgetforbedringer på linje med henstillingens strammingskrav, og hvis væksten har været lavere end ventet på tidspunktet for henstillingen.

Man vil fra dansk side arbejde for, at muligheden for at benytte strukturreformklausulen og investeringsklausulen på samme tid bliver klart afgrænset, så der ikke er fare for de offentlige finansers sundhed eller skabes usikkerhed om de grundlæggende regler.

12. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Investeringsklausulen er tidligere blevet forelagt Folketingets Europaudvalg forud for ECOFIN d. 9. juli 2013. Sagen om Kommissionens fleksibilitetsmeddelelse blev forelagt udvalget forud for ECOFIN d. 27. januar 2015. Begge gange er sagerne blevet forelagt til orientering.

Dagsordenspunkt 7: Opfølgning på G20 finansministermøde 4.-5. september 2015 og forberedelse G20 finansministermøde og møde i IMF's ministerkomité (IMFC) i Lima 8.-9. oktober 2015

1. Resume

Det luxembourgske formandskab og Kommissionen ventes at afrapportere fra drøftelserne på G20-mødet for økonomi- og finansministre samt centralbankchefer i Ankara 4.-5. september 2015. G20-mødet fokuserede på den økonomiske situation, fremme af investering i infrastruktur, finansiel regulering og tilsyn, IMF-reformer og internationalt skattesamarbejde. ECOFIN ventes også at forberede fælles holdning for G20-landenes økonomi- og finansministermøde og mødet i IMF's ministerkomité (IMFC) i Lima i forbindelse med IMF og Verdensbankens årsmøder 8.-11. oktober 2015.

2. Baggrund

Det luxembourgske formandskab og Kommissionen ventes på ECOFIN at afrapportere fra drøftelserne på G20-mødet for økonomi- og finansministre samt centralbankchefer den 4.-5. september 2015 i Ankara.

I forbindelse med IMF og Verdensbankens årsmøder den 8.-11. oktober 2015 afholdes møder blandt G20-landenes økonomi- og finansministre samt centralbankchefer (forud for G20-topmødet i Antalya 15.-16. november) og møder i IMF's ministerkomité, International Monetary and Financial Committee (IMFC). På G20-mødet vil EU være repræsenteret ved det luxembourgske formandskab og Kommissionen i fællesskab. I IMFC vil EU-landene være repræsenteret via deres respektive IMF-valgkredse samt via det luxembourgske formandskab.

3. Formål og indhold

På baggrund af det offentliggjorte kommuniké fra G20-mødet i Ankara 4.-5. september, ventes afrapporteringen herom at lægge vægt på følgende:

Den økonomiske situation

Den økonomiske aktivitet er øget i flere økonomier, men den globale vækst er fortsat svag. Der ses i G20 fortsat behov for at implementere G20-vækstdagsordenen, herunder strukturelle reformer.

Investeringer og infrastruktur

G20 bekræftede forpligtelsen til at øge investeringer, ikke mindst private investeringer, og tog OECDs fremskridtsnote vedrørende de konkrete og landespecifikke investeringsstrategier til efterretninger. Strategierne omfatter tiltag til styrkelse af rammevilkår for private investeringer samt fremme af effektive infrastrukturinvesteringer og sunde, langsigtede finansieringsmuligheder for små og mellemstore virksomheder.

IMF reformer

G20 udtrykte fortsat skuffelse over fortsat forsinket implementering af IMF-reformerne fra efteråret 2010 (kvoter, stemmer mv.). G20-landene prioriterer hurtigst mulig reformimplementering aht. IMF's effektivitet, troværdighed og legitimitet samt G20's forpligtelse til et stærkt, velfinansieret og kvotebaseret IMF.

Finansiel regulering og tilsyn

G20 bekræftede sin forpligtelse til at afslutte arbejdet med den globale reformdagsorden på det finansielle område, herunder etableringen af fælles rammer for kravene til globalt systemisk vigtige bankers kapacitet til absorbering af tab i tilfælde af afvikling (det såkaldte TLAC-krav). Det gælder også arbejdet med styrket tilsyn og regulering af skyggebankssektorerne.

Internationalt skattesamarbejde

G20-landene bekæftede målet om et fair og moderne internationalt skattesystem. I det lys forventes G20/OECD-handlingsplanen rettet mod skatteunddragelse, den såkaldte BEPS-plan ("Base Erosion and Profit Shifting"), at være klar i oktober, mhp. drøftelse ved G20 mødet i Lima. Implementering af automatisk udveksling af oplysninger om grænseoverskridende skatteafgørelser er fortsat en prioritet.

I forbindelse med de kommende årsmøder i IMF og Verdensbankens 8.-11. oktober 2015 – herunder møder i IMF's ministerkomité, International Monetary and Financial Committee (IMFC) – afholdes der samtidig også nye G20-møder på finansminister- og centralbankchefniveau. Fra EU's side ventes der på G20- og IMFC-møderne blandt andet lagt op til følgende fokus:

Den økonomiske situation

Henover sommeren har der været tegn på langsommere vækst, særligt i emerging markets, mens uro på de kinesiske finansmarkeder gav udslag på de globale aktiemarkeder. Dette understreger fortsat nødvendighed af vækstskabende reformer.

Investeringer og infrastruktur

For at sikre investeringer med merværdi, vil EU's primære fokus være at færdiggøre 1) de nye konkrete og landespecifikke investeringsstrategier for G20-landene 2) G20 handlingsplanen for små- og mellemstore virksomheder 3) arbejdet med formidling af finansielle tjenesteydelser 4) bedre brug af multilaterale udviklingsbanker.

Finansiel regulering og tilsyn

Det primære fokus for EU vil være færdiggørelsen af den globale TLAC, jf. ovenfor, samt regulering og tilsyn med skyggebankssektorerne.

Internationalt skattesamarbejde

EU ventes at lægge vægt på at forbedre udveksling af information vedrørende grænseoverskridende skatteafgørelser, samt at engagere jurisdiktioner uden for G20 i indsatsen mod skatteunddragelse og aggressiv skatteplanlægning på sel-

skabsområdet, herunder styrke incitamentet for ikke-samarbejdende lande til at samarbejde.

IMF reformer

EU ventes fortsat at lægge vægt på hurtig implementering af 2010-reformerne af IMF, og at de lande, som endnu ikke har ratificeret reformaftalerne, bør gøre det omgående.

Endelig vil EU presse på for et positivt bidrag fra G20-topmødet ift. klimafinansiering, bl.a. vægt på mobilisering af private investeringer.

4. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet udtaler sig ikke i denne sag.

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

6. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Ikke relevant.

7. Statsfinansielle konsekvenser

Sagen vurderes ikke at have statsfinansielle konsekvenser.

8. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Sagen har ingen erhvervs- eller samfundsøkonomiske konsekvenser for Danmark. Overordnet ventes G20- og IMF-arbejdet som helhed at have positive samfundsøkonomiske konsekvenser i det omfang, at det understøtter økonomisk vækst og beskæftigelse samt finansiell stabilitet på globalt plan.

9. Høringer

Ikke relevant.

10. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Landene ventes generelt at tage afrapporteringen fra IMF- og G20-møderne til efterretning og støtte den fælles holdning til G20 og IMFC møderne i Lima.

11. Regeringens generelle holdning

Fra dansk side forventer man at kunne tage afrapporteringen fra G20-møderne til efterretning og støtte den fælles holdning til G20 og IMFC møderne i Lima.

12. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.